

πήδημα

πήδημα κ. **πήδηγμα**, **το**, ουσ. [<αρχ. πήδημα], το πήδημα. **1.** η επιβολή της σεξουαλικής πράξης, το γαμήσι: «όποια γυναίκα κι αν του πει για πήδημα, δε λέει όχι». **2.** η ψυχική ή σωματική πίεση ή ταλαιπωρία που υφίσταται, ιδίως ένας άντρας: «όσοι πήγαν στο στρατό, έμαθαν τι παναπεί πήδημα». **3.** η απότομη αλλαγή θέματος, η έλλειψη συνοχής, λογικής ακολουθίας σε αυτά που σκέφτεται, λέει, γράφει ή κάνει κανείς: «για να καταλαβαίνουν και οι άλλοι τι εννοείς, προσπάθησε ν' αποφεύγεις τα πηδήματα, γιατί, έτσι όπως τα λες, μόνο εσύ τα καταλαβαίνεις». Υποκορ. **πηδηματάκι**, **το** (βλ. λ.).

- για ψύλλου πήδημα, βλ. λ. [ψύλλος](#).

- δίνω (ένα) πήδημα, πηδώ: «μόλις τους είδα, έδωσα ένα πήδημα και βρέθηκα δίπλα τους».

- ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα, έκφραση με την οποία προκαλούμε κάποιον να αποδείξει έμπρακτα αυτό που ισχυρίζεται πως μπορεί να κάνει: «αν μπορείς να δείς αυτόν που λες, να τος, έρχεται κι αν είναι έτσι, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα». Συνών. *άσπρος κώλος, μαύρος κώλος, στον πόρο θα φανεί / θα πηδήσω, πατέρα, θα σε δω, παιδί μου*.

- κάνω (ένα) πήδημα, βλ. φρ. δίνω (ένα) πήδημα.

- κάνω το μεγάλο πήδημα, βλ. συνηθέστ. *κάνω το μεγάλο σάλτο*, λ. [σάλτο](#).

- πήδημα στο κενό, λέγεται για ενέργεια ή προσπάθεια μάταιη, χωρίς κέρδος, χωρίς όφελος, χωρίς αποτέλεσμα: «όλη του η προσπάθεια ήταν ένα πήδημα στο κενό κι έτσι αναγκάστηκε ν' αρχίσει πάλι απ' την αρχή».

- της έριξα ένα πήδημα, της επέβαλα τη σεξουαλική πράξη: «πολύ τη γουστάριζα αυτή τη γυναίκα και με την πρώτη ευκαιρία της έριξα ένα πήδημα».

- της τράβηξα ένα πήδημα, βλ. φρ. της έριξα ένα πήδημα.

- το μεγάλο πήδημα, αποφασιστική ενέργεια προς τα μπροστά, προς το καλύτερο. (Λαϊκό τραγούδι: *κράτα μάννα και θα γίνει το μεγάλο πήδημα. Λευτεριά και Ρωμιοσύνη είν' αδέρφια δίδυμα*). βλ. και φρ. *το μεγάλο σάλτο*, λ. *σάλτο*.

- (το) πήδημα (του) θανάτου, βλ. συνηθέστ. *σάλτο μορτάλε*, λ. [σάλτο](#).